DOPRAVNÝ PODNIK BRATISLAVA

OKRESNÝ ÚRAD BRATISLAVA
- 1 -
Došlo dňa 16. 09. 2022
Evidenčný číslo: 07270772/2022 Číslo spisu: 120969/2022
Prílohy/listy: 0 Vybavuje: MRA

Okresný úrad Bratislava
Odbor starostlivosti o životné prostredie
Tomášiková 46
832 05 Bratislava 3

Váš list značky / zo dňa	Naša značka	Vybavuje	Bratislava
	25/9410/2022	Ing. Marek Braniš 0917 776 218	14.09.2022

Vec: **„Modernizácia trolejbusovej trate v úseku Patrónka - Kramáre - Hlavná stanica"** – poskytnutie doplňujúcich informácií podľa § 29 ods. 10 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Listom č. OU-BA-OSZP3-2022/120969-007, zo dňa 15. 08. 2022 ste nás ako navrhovateľa navrhovanej zmeny činnosti „Modernizácia trolejbusovej trate v úseku Patrónka - Kramáre - Hlavná stanica" požiadali o poskytnutie doplňujúcich informácií podľa § 29 ods. 10 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon") na objasnenie pripomienok a požiadaviek vyplývajúcich z doručených stanovísk podľa odseku 9 § 29 zákona (stanoviská Združenia domových samospráv, RNDr. Vladimíra Tótha, Phd., Regionálneho úradu verejného zdravotníctva Bratislava hlavné mesto so sídlom v Bratislave a Hlavného mesta SR Bratislava), ktoré sú nevyhnutné na rozhodnutie o tom, či sa navrhovaná zmena činnosti má alebo nemá posudzovať podľa zákona.

V súlade s § 29 ods. 10 zákona Vám ako príslušnému orgánu poskytujeme nevyhnutné doplňujúce informácie na objasnenie pripomienok a požiadaviek vyplývajúcich z vyššie uvedených stanovísk k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti „Modernizácia trolejbusovej trate v úseku Patrónka - Kramáre - Hlavná stanica", ktoré máme k dispozícii.

1. stanovisko Združenia domových samospráv zo dňa 13. 07. 2022:

Podľa prieskumu Denníka N (https://e.dennikn.sk/2911528/) verejnosť veľmi silno podporuje ekologické a klimatické ciele, ale veľmi nerozumie odbornej stránke a spôsobom, akými si ich môže realizovať. Žiadame teda úrad aby zabezpečil práva verejnosti v súlade s Aarhuským dohovorom (https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/43/20060204), Smernicou o EIA (https://eur-lex.europa.eu/legal content/SK/LSU/?uri=celex:32011L0092) a zákonom o posudzovaní vplyvov na životné prostredie č. 24/2006 Z. z. (https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html) a v zmysle § 3 ods. 2 správneho poriadku verejnosť poučil o tom, akým spôsobom si má v konaní uplatňovať svoje práva a povinnosti efektívnym spôsobom; v odôvodnení rozhodnutia žiadame uviesť, ako tieto práva verejnosti v konaní úrad realizoval.

Podľa § 18 zákona o životnom prostredí č. 17/1992 Zb. (https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/17/20220101.html#paragraf-18) má navrhovateľ povinnosť poznať dôsledky svojej činnosti na životné prostredie a podľa § 17 ods. 2 zákona o životnom prostredí (https://www.slov-lex.sk/pravne- predpisy/SK/ZZ/1992/17/20220101.html#paragraf-17.odsek-2) má povinnosť posúdiť ich procesom EIA podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, čo sa práve deje v tomto konaní. Podľa § 11 zákona o životnom prostredí (https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/17/20220101.html#paragraf-11.odsek-1) územie nesmie byť zaťažované nad zákonom prípustnú mieru, pričom táto prípustná miera sa podľa § 12 zákona o životnom prostredí (https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/17/20220101.html#paragraf-12) určuje pomocou prahových hodnôt podľa osobitných zákonov. Podľa § 29 ods. 12 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html#paragraf-29.odsek-12) sa vydaním rozhodnutia zo zisťovacieho konania o ďalšom neposudzovaní umožňuje podať žiadosť o povolenie navrhovanej činnosti alebo jej zmeny. Žiadame preto úrad, aby v rámci zisťovacieho konania vyhodnotil prípustnosť zámeru podľa prahových hodnôt osobitných zákonov s použitím kritérií podľa prílohy č. 10 k zákonu o posudzovaní vplyvov na životné prostredie; zoznam relevantných osobitných právnych predpisov je zverejnený tu: https://www.minzp.sk/legislativa/. V odôvodnení rozhodnutia je potrebné toto vyhodnotenie zdôvodniť podľa § 20a zákona EIA (https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisv/SK/ZZ/2006/24/20211101.html#paragraf-20a) najmä v rozsahu uvedenia ktoré kritériá boli použité ako

základ rozhodnutia, prečo práve tieto kritériá a súčasne stručné vyhodnotenie ako to-ktoré kritérium úrad pri rozhodnutí vyhodnotil a teda pri rozhodovaní zohľadnil. Podľa § 29 ods. 3 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html#paragraf-29.odsek-3) je práve toto podstatou rozhodnutia zo zisťovacieho konania a na to sa má úrad aj v rozhodnutí sústrediť.

Doplňujúce informácie: Uvedená požiadavka smeruje na príslušný orgán, aby konal v zmysle požiadaviek všeobecne záväzných právnych predpisov a preto sa k nej nevyjadrujeme, avšak konštatujeme, že nám v súčasnosti nie je známe, že by v rámci predmetného zisťovacieho konania došlo k porušovaniu uvedených požiadaviek zo strany príslušného orgánu.
Navrhovateľ môže vyhodnotiť zámer z hľadiska rôznych environmentálnych pohľadov, ktoré sme zverejnili tu: https://enviroportal.org/portolio-items/vseobecne-pripomienky-zds/.

Doplňujúce informácie: Spracovateľ predmetného oznámenia o zmene navrhovanej činnosti vypracoval predmetné oznámenie o zmene navrhovanej činnosti podľa prílohy č. 8a zákona a § 29 ods. 1 písm. b) zákona.

Pri rekonštrukcii meniarne na Hroboňovej navrhujeme revitalizáciu celého areálu. Ako inšpiráciu uvádzame budovy Dopravného podniku Brno vo vozovni Pisárky, obdobnú inovatívnu architektúru očakávame aj v depe na Hroboňovej:

Doplňujúce informácie: Realizácia zmeny navrhovanej činnosti je financovaná z Operačného programu Integrovaná infraštruktúra, v rámci prioritnej osi Verejná osobná doprava a konkrétneho cieľa „Zvýšenie atraktivity verejnej osobnej dopravy prostredníctvom modernizácie a rekonštrukcie infraštruktúry pre IDS a mestskú dráhovú dopravu". Spracovateľ predmetného oznámenia o zmene navrhovanej činnosti vypracoval predmetné oznámenie o zmene navrhovanej činnosti podľa prílohy č. 8a zákona a § 29 ods. 1 písm. b) zákona, pričom predmet zisťovacieho konania vychádza zo zadania stavby, v rámci ktorého sa nenavrhuje revitalizáciu celého areálu Vozovne Hroboňova, v rámci ktorého je umiestnená predmetná meniareň. Podľa uvedeného zadania sa taktiež nenavrhuje zmena stavebného riešenia predmetnej meniarne, ale iba prestupy pre káble pri výmene transformátorov, výmena PVC, doplnenie káblovej lávky, resp. drobné stavebné úpravy v rámci predmetnej meniarne.

Podľa § 17 ods. 1 zákona o životnom prostredí (https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/17/20220101.html#paragraf-17.odsek-1) má navrhovateľ povinnosť priamo pri zdroji aplikovať zmierňujúce a kompenzačné opatrenia. Žiadame, aby tieto boli jednoznačne v rozhodnutí identifikované a určené ako záväzné podmienky rozhodnutia zo zisťovacieho konania podľa § 29 ods. 13 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (https://www.slov-lex.Sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html#paragraf-29.odsek- 13). Zoznam environmentálnych opatrení odporúčaných našim združením nájdete tu: https://enviroportal.org/portfolio-items/environmentalne-opatrenia-zds/.

Doplňujúce informácie: Vplyvy navrhovanej zmeny činnosti sú popísané priamo v predmetnom oznámení o zmene navrhovanej činnosti, pričom nebolo identifikované, že by navrhovaná zmena činnosti mohla mať významný nepriaznivý vplyv na životné prostredie. Navrhovaná zmena činnosti je navrhovaná tak, aby sa opatreniami priamo pri zdroji, prechádzalo znečisťovaniu alebo poškodzovaniu životného prostredia a minimalizovali sa nepriaznivé dôsledky činnosti na životné prostredie v zmysle uvedeného § 17 ods. 1 zákona č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí v znení neskorších predpisov. Ostatná časť požiadavky je smerovaná vo vzťahu k rozhodovaniu príslušného orgánu. Navrhovaná zmena činnosti bude prispievať k zlepšovaniu kvality ovzdušia a k znižovaniu koncentrácií znečisťujúcich látok, pričom jednotlivé stavebné prvky, ktoré budú použité v rámci výstavby zmeny navrhovanej činnosti budú určené v rámci dokumentácie pre potreby povoľovania predmetnej zmeny navrhovanej činnosti. Plochy pre statickú dopravu nie sú navrhované. Projektová dokumentácia pre potreby povoľovania navrhovanej zmeny činnosti bude spracovaná v zmysle požiadaviek všeobecne záväzných právnych predpisov. Navrhovaná zmena činnosti nebude mať vplyv na vodný režim v dotknutom území. Navrhovaná zmena činnosti sa v maximálnej možnej miere prispôsobí okolitej vegetácii a environmentálnej diverzite a to najmä vhodnými vegetačnými úpravami zasiahnutých nezastavaných plôch. V rámci navrhovanej zmeny činnosti (vzhľadom na jej charakter, umiestnenie, identifikované potenciálne vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva) sa nenavrhuje lokálny parčík, ktorý bude vhodne začlenený do okolitého územia a podľa prevádzkových možnosti voľne prístupný zo všetkých smerov, ktorý bude okrem environmentálnych funkcií plniť aj účel pre oddych zamestnancov a návštevníkov areálu a teda jeho súčasťou nebude aj líniová obvodová izolačná zeleň. Správnym nakladaním s vodami sa budú rešpektovať požiadavky zákonov č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov. Príručka Štandardy minimálnej vybavenosti obcí sa týka spracovávania územnoplánovacích dokumentácií a nie projektových dokumentácií pre potreby povoľovania navrhovanej zmeny činnosti osobitných predpisov. Projektová dokumentácia pre potreby povoľovania navrhovanej zmeny činnosti bude spracovaná v zmysle požiadaviek všeobecne záväzných právnych predpisov. V rámci navrhovanej zmeny činnosti nie sú navrhované také stavebné objekty (horizontálne plochy), na ktorých by mohli byť aplikované zelené strešné krytiny, ktoré by plnili funkciu extenzívnej vegetačnej strechy, pričom obdobne to platí aj pre vertikálne plochy (napr. steny), kde by mohli byť aplikované zelené steny. Zasiahnutý povrch cestných komunikácií realizáciou navrhovanej zmeny činnosti bude daný do pôvodného stavu. Nakladanie s odpadmi bude riešené v zmysle požiadaviek všeobecne záväzných právnych predpisov z oblasti odpadového hospodárstva. V rámci realizácie navrhovanej zmeny činnosti budú používané také materiály, ktoré po ich dožití bude možné zhodnotiť. Navrhovaná zmena činnosti bude súčasťou systému mestskej hromadnej dopravy. Pri realizácii navrhovanej zmeny činnosti sa bude postupovať podľa právoplatného rozhodnutia, súhlasu na výrub drevín, ktorý bude vydávaný príslušným orgánom vo veciach výrubu drevín v rámci povoľovania navrhovanej zmeny činnosti podľa osobitných predpisov. Nehnuteľné umelecké diela neoddeliteľné od samotnej stavby nie sú v súčasnosti v rámci zmeny navrhovanej činnosti navrhované. zhodnotenie investície ekonomicky aj marketingovo.
Budovanie domácej kompostárne vzhľadom na charakter navrhovanej zmeny činnosti nie je relevantné.

Žiadame vyššie uvedené informácie vyhodnotiť formou všeobecne zrozumiteľného zhodnotenia opisom z hľadiska šiestych hlavných faktorov posudzovania environmentálnych vplyvov: • klíma, • biodiverzita, • voda, vzduch, energie a • územná stabilita biodiverzity; v každom z týchto faktorov žiadame zvoliť merateľný ukazovateľ, ktorý bude následne monitorovaný aj z hľadiska poprojektovej analýzy.

Doplňujúce informácie: Spracovateľ predmetného oznámenia o zmene navrhovanej činnosti vypracoval predmetné oznámenie o zmene navrhovanej činnosti podľa prílohy č. 8a zákona a § 29 ods. 1 písm. b) zákona.

Za účelom zabezpečenia efektivity posúdenia vplyvov zámeru na životné prostredie, odporúčame úradu aj navrhovateľovi aktívne konzultovať projekt s verejnosťou. Prípadnú konzultáciu so ZDS je možné rezervovať tu: https://services.bookio.com/zdruzenie-domovych-samosprav/widget?lang=sk.

Doplňujúce informácie: Berieme na vedomie.

ZDS je občianskou inštitúciou, ktorá zasvätila svoju činnosť dôslednej a nekompromisnej ochrane životného prostredia a jeho neustáleho zlepšovania. Snaží sa o faktické zlepšovanie životného prostredia komunikáciou a osvetou medzi všetkými, kto do neho zasahuje ale zasadzuje sa aj o právnu ochranu životného prostredia účasťou v povoľovacích konaniach (https://opac.crzp.sk/?fn=detailBiblioForm&sid=FD287398550734C849BF16BBBA89), kde je neštátnym kontrolórom vecnej a právnej správnosti rozhodnutí úradov t.j. aby úrady rozhodovali tak, že ďalší socio-ekonomický rozvoj je v symbióze s rozvojom a ochranou životného prostredia, čím sa snaží o Zelenú transformáciu Slovenska ako súčasti európskej Zelenej transformácie (https://ec.europa.eu/reform-support/what-we-do/green-transition sk) a vnášanie ústavných princípov do života slovenskej spoločnosti.

Doplňujúce informácie: Berieme na vedomie.

• Vyjadrenie a spôsob ako ho úrad zohľadnil žiadame uviesť v rozhodnutí. • S podkladmi rozhodnutia žiadame byť oboznámení pred samotným vydaním rozhodnutia a následne sa k nim podľa § 33 ods. 2 Správneho poriadku vyjadríme. • Rozhodnutie ako aj ostatné písomnosti žiadame doručovať v zmysle § 25a Správneho poriadku do elektronickej schránky nášho združenia na ústrednom portáli verejnej správy slovensko.sk; listiny v papierovej forme nezasielať. • Toto podanie písomne potvrdíme podľa § 19 ods. 1 Správneho poriadku cestou elektronickej podateľne na ústrednom portáli verejnej správy slovensko.sk.

Doplňujúce informácie: Uvedená požiadavka smeruje na príslušný orgán a preto sa k nej nevyjadrujeme.

Zásady Integrity konania ZDS: https://enviroportal.org/portfolio-items/zasadv-integrity-konania-zds/

Doplňujúce informácie: Berieme na vedomie.

Environmentálne princípy činnosti ZDS: https://enviroportal.org/portfolio-items/environmentalne-principy- cinnosti-zds/

Doplňujúce informácie: Berieme na vedomie.

Informácia: Dávame do pozornosti blog predsedu ZDS https://dennikn.sk/autor/marcelslavik/?ref=in, v ktorom sa vyjadruje k aktuálnym spoločenským otázkam a činnosti ZDS.

Doplňujúce informácie: Berieme na vedomie.

2. stanovisko RNDr. Vladimíra Tótha, PhD.:

1. Na str. 5 v bode 2 sa uvádza „Navrhovaná zmena činnosti je súčasťou viacerých plánovaných aktivít navrhovateľa na posilnenie a zmodernizovanie trolejbusovej dopravy v Hlavnom meste SR Bratislave, ktorá bude spočívať v budovaní nových a modernizovaní existujúcich trolejbusových trás a v modernizácii vozového parku a jeho zázemia a tak nastane posilnenie verejnej hromadnej dopravy, ktorá má priniesť benefity vo vzťahu k individuálnej doprave, tak aby sa znížila záťaž na cestnú sieť a vplyv individuálnej dopravy na okolie".

Na str. 20 sa v prvom odseku uvádza „Zároveň sa navrhuje vybudovať nosný systém a to trakčné stĺpy a kombinované trakčné stĺpy, uchytenie trolejového vedenia, výzbroje traťových úsekových deličov, napájacie body, ovládanie výhybiek, prepäťové ochrany a pod. Stožiare verejného osvetlenia a trakčného vedenia sa navrhujú umiestniť prednostne mimo chodníkov pre peších a cyklochodníkov, pričom sa má použiť rovnaký vzhľad a vyhotovenie ako na súvisiacej stavbe „Modernizácia električkových tratí Dúbravsko-Karloveská radiála'."

Na str. 101 sa v prvom odseku uvádza „Stožiare verejného osvetlenia a trakčného vedenia sa navrhujú umiestniť prednostne mimo chodníkov pre peších a cyklochodníkov"

Na str. 19 je uvedená situácia v urbanistickom obvode Dubová, z ktorej je zrejmé, že predmetom modernizácie nebude trolejbusová trať v úseku Gaštanová - Hroboňova napriek tomu, že sa tu predpokladá rozkopávka z dôvodu uloženia káblových vedení.

Doplňujúce informácie: Vyššie uvedené predstavuje citácie z predmetného oznámenia o zmene navrhovanej činnosti.

Dovoľuje si odôvodnením v tomto bode požiadať navrhovateľa o uplatnenia princípu „úspory z rozsahu" a rozšírenie projektu aj o modernizáciu trolejbusovej trate na Lovinského ulici v úseku Gaštanová - Hroboňova s dôrazom na odstránenie stožiarov trakčného vedenia a verejného osvetlenia z prechodového profilu chodníka. Tento úsek bude aj tak predmetom rozkopávky z dôvodu uloženia káblových vedení a mám za to, že ak na tejto ulici už budú prebiehať stavebné práce, mal by sa projekt využiť aj na rekonfiguráciu verejného priestoru s dôrazom na fundamentálne prvky udržateľnej mobility.

Ak je cieľom modernizácie trolejbusových tratí posilnenie verejnej osobnej dopravy a zmena celkovej deľby prepravne práce v prospech udržateľných druhov dopravy a na úkor individuálnej automobilovej dopravy, nemalo by sa zabúdať na základnú jednotku udržateľnej mobility, ktorou je pešia doprava. Samostatná cesta verejnou osobnou dopravou nie je realizovaná výlučne medzi zastávkami, ale od cestujúceho sa očakáva aj peší presun z východiska na východiskovú zastávku a z cieľovej zastávky do cieľa, pričom potenciál verejnej osobnej dopravy je priamo úmerný kvalite tohto pešieho presunu. Odignorovanie potrieb cestujúcich bude znamenať nevyužitie plného potenciálu modernizácie infraštruktúry a nezabezpečenie princípu hodnoty za peniaze, ktorý je kľúčový pre orgán verejnej správy, ktorého rozpočet je primárne závislý od finančných prostriedkov daňovníkov.

Na Lovinského ulici bola trolejbusová trať postavená v roku 1974, v ktorom pozdĺž miestnych komunikácií neexistovali chodníky pre pešiu dopravu. Tie boli, žiaľ, dobudované dodatočne spôsobom, pri ktorom sa stĺpy trakčného vedenia trolejbusovej trate ocitli presne v osi chodníka. Tento stav pretrváva dodnes, pričom voľný prechodový profil z oboch strán chodníka nedosahuje ani 600 mm, ktorý je štandardným pre invalidný vozík, detský kočík, alebo pre chodca, ktorý nesie batožinu (fotografia zo situácie sa nachádza na str. 9). Obyvatelia bytových jednotiek v časti, ktorá je priľahlá chodníku, tak nemajú zabezpečené základné kvalitatívne požiadavky na peší presun na najbližšiu zastávku MHD. Situáciu značne komplikuje aj parkovanie na chodníku, ktoré nerešpektuje dopravné značenie a pravidlá cestnej premávky.

<u>Doplňujúce informácie:</u> O vyššie uvedených nedostatkoch, resp. problémoch máme poznatky a chápeme požiadavky a potrebu ich riešenia, avšak nie sú súčasťou zadania stavby. Trakčné stožiare na Lovinského sa budú meniť až technicky skončí ich životnosť, pričom ich výmena nebola súčasťou projektu a znamenala by neoprávnené náklady v rámci predmetnej stavby.

2. Na úrovni mestskej časti Bratislava-Staré Mesto sa v súčasnosti rieši problematika rýchlo jazdiacich vozidiel na Lovinského ulici, predovšetkým v kontexte existencie priechodu pre chodcov na úrovni Dubovej ulice, ktorý využívajú neplnoletí žiaci Základnej školy na Dubovej ulici č. 1. Jedným z riešení je vytvorenie pseudoviedenskej zastávky v mieste pred areálom predmetnej školy spôsobom, že zastávka bude umiestnená na stavebne vyvýšenom prahu, bude cez ňu prechádzať priechod pre chodcov, jazdné pruhy budú oddelené bezpečnostným ostrovčekom a s cieľom vytvorenia psychologickej brzdy bude os jazdnej dráhy vozidiel laterálne posunutá do strán nad úrovňou tejto zastávky. Uvedené riešenie navrhol samotný Navrhovateľ. V súvislosti s uvedeným požadujem, aby toto riešenie bolo zapracované aj v Oznámení o zmene navrhovanej činnosti a zohľadnilo sa aj pri príprave projektovej dokumentácie. Súčasťou riešenia by malo byť aj zaslepenie juhozápadnej vetvy Lovinského ulice (dnešná jednosmerná komunikácia) tak, aby zastávku vozidlá neobchádzali cez rezidenčnú komunikáciu, ktorá stavebne nie je prispôsobená na tranzit.

<u>Doplňujúce informácie:</u> O vyššie uvedených nedostatkoch, resp. problémoch a návrhoch máme poznatky a chápeme požiadavky a potrebu ich riešenia, avšak nie sú súčasťou zadania projektu. Uvedené požiadavky je potrebné riešiť samostatným projektom a s inštitúciou, ktorá má uvedené v kompetencii.

3. V situácii na strane č. 19 je zakreslená aj trolejbusová trať cez ulicu Pri Habánskom mlyne spájajúca Gaštanovú ulicu s ulicou Mlynská dolina. Hoci predpokladám, že táto trať bude predmetom oznámenia k trolejbusovej trati Riviéra - Mlynská dolina - Patrónka, požadujem, aby aj na tejto ulici došlo k rekonfigurácii verejného priestoru tak, aby bol súčasťou projektu vybudovania trolejbusovej trate plnohodnotný chodník pre peších bez parkovania vozidiel v súlade s príslušnými technickými normami a to aj za cenu prípadného zjednosmernenia komunikácie v smere Gaštanová - Mlynská dolina (protismerná| premávka môže bez obmedzení využiť prístup do lokality cez Valašskú ulicu). Súčasťou riešenia musí byť vyriešenie dnes neriadeného (v režime kmitavej žltej) priechodu cez ulicu Mlynská dolina, ktorý je v rozpore s technickými normami (STN 73 6102 ods. 6.8.1., podľa ktorého nemôže byť dĺžka neriadeného priechodu dlhšia ako je šírka 4 pruhy; v tomto prípade má priechod dĺžku 5 pruhov).

<u>Doplňujúce informácie:</u> Predmetný úsek nie je predmetom riešenia navrhovanej zmeny činnosti. Uvedenú pripomienku je potrebné uplatniť si v rámci osobitného konania, k stavbe, ktorej sa týka. Zadaním projektu zo strany Dopravného podniku Bratislava bolo vybudovanie, resp. modernizácia trolejbusovej trate. Za uličný priestor je zodpovedné mesto, resp. mestská časť. Pri návrhu polôh pre osádzanie stĺpov TV budeme brať ohľad na maximalizáciu prechodnej šírky pre chodcov.

4. Na str. 25 až 27 je uvedená organizácia prevádzky liniek MHD po dokončení modernizácie predmetnej trolejbusovej trate (ale zrejme aj trolejbusovej trate Riviéra - Mlynská dolina - Patrónka) a z textu implicitne vyplýva plánované zrušenie linky č. 64. Vzhľadom na obsluhu urbanistického obvodu Dubová požadujem, aby bol zachovaný konsenzus v podobe dostupnosti Nemocnice Kramáre s bezbariérovým prestupom „na hrane" s linkou č. 47. Zastávky Patrónka a Červený most túto kvalitatívnu požiadavku pri dnešnej organizácii prevádzky nespĺňajú.

<u>Doplňujúce informácie:</u> Organizácia prevádzky liniek MHD nie je predmetom povoľovania navrhovanej zmeny činnosti. Linka 64 sa de facto neruší, ale sa zlúči s linkou 32, tzn. doterajšie výkony linky 64 prevezme linka 32. Nemocnica Kramáre bude aj naďalej dostupná z lokality Dubová, a to zo zastávky Suchý mlyn (priame linky 32, 42, 45) alebo v prípade využitia linky 47 s možnosťou prestupu na linky 42 a 45 na Patrónke, kde je podchod

vybavený rampami. Ďalšou možnosťou je prestúpiť z linky 47 na linky 42 a 45 na zastávke Červený most, a to s použitím úrovňového priechodu bez nutnosti prekonávať výškové rozdiely.

3. záväzné stanovisko Regionálneho úradu verejného zdravotníctva Bratislava hlavné mesto č. HŽP/11487/2022, zo dňa 20. 07. 2022:

Z hľadiska ochrany verejného zdravia netrvá na pokračovaní posudzovania zmeny navrhovanej činnosti, pričom konštatuje, že navrhované je v súlade s koncepciou posilnenia a zmodernizovania trolejbusovej dopravy v Hlavnom meste SR Bratislave, ktorá bude spočívať v budovaní nových a modernizovaní existujúcich trolejbusových trás a v modernizácii vozového parku a jeho zázemia s cieľom posilnenia verejnej hromadnej dopravy v hlavnom meste ako aj zabezpečenia a ekologickejšej mobility a zlepšenia kvality životného prostredia v hlavnom meste. Navrhovanou činnosťou sa nepredpokladá z titulu traťovej prevádzky negatívny vplyv na životné podmienky a zdravie obyvateľov v dotknutom intraviláne mesta. Z týchto dôvodov orgán verejného zdravotníctva nepovažuje za potrebné pokračovať v posudzovaní predmetnej navrhovanej zmeny činnosti, pričom činnosť bude ďalej posúdená podľa zák. č. 355/2007 Z. z.

<u>Doplňujúce informácie:</u> *Stanovisko bez pripomienok, pričom ďalší postup z pohľadu požiadaviek zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov berieme na vedomie.*

4. stanovisko Hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislava č. MAGS OEaTI 56553/2022-411043, zo dňa 20. 07. 2022:

Uvádza, že do oznámenia bolo možné nahliadnuť od 13. 07. 2022 do 27. 07. 2022 na prízemí budovy Magistrátu hl. mesta SR Bratislavy, Primaciálne nám. 1, v priestoroch Služieb občanom/FRONT OFFICE. (V elektronickej podobe je oznámenie k nahliadnutiu na https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/modernizacia-troleibusovej-trate-v-useku-patronka-kramare-hlavna-stani (EIA/SEA) - Informačný systém podľa zákona, časť EIA). Verejnosť mohla svoje písomné stanovisko doručiť Okresnému úradu Bratislava, odboru starostlivosti o životné prostredie, oddeleniu ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia, Tomášikova 46, 832 05 Bratislava, do 27. 07. 2022. Zmena navrhovanej činnosti je súčasťou viacerých plánovaných aktivít navrhovateľa na posilnenie a zmodernizovanie trolejbusovej dopravy v Hlavnom meste SR Bratislava, ktorá bude spočívať v budovaní nových a modernizovaní existujúcich trolejbusových trás a v modernizácii vozového parku a jeho zázemia, a tak nastane posilnenie verejnej hromadnej dopravy, ktorá má priniesť benefity vo vzťahu k individuálnej doprave tak, aby sa znížila záťaž na cestnú sieť a vplyv individuálnej dopravy na okolie.

1/ Z hľadiska územného plánovania:
Vyhodnotenie vo väzbe na územnoplánovacie dokumentácie:
Modernizácia trolejbusovej trate v rozsahu navrhovanej činnosti zasahuje do troch mestských častí: Staré Mesto, Nové Mesto a Karlova Ves. Konštatujeme, že predložená dokumentácia neobsahuje vyhodnotenie navrhovanej činnosti vo vzťahu k územnoplánovacej dokumentácii na celomestskej úrovni a územnoplánovacím dokumentáciám na zonálnej úrovni, platným na vymedzené územie, menovite:

- Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy rok 2007, znení zmien a doplnkov 01, 02,03,05,06 a 07 (ďalej len „ÚPN") - územnoplánovacia dokumentácii na celomestskej úrovni,
- Územný plán zóny A6 (Slavín) v znení neskorších zmien (mestská časť Bratislava - Staré Mesto),
- Územný plán zóny Machnáč, v znení neskorších zmien (mestská časť Bratislava - Staré Mesto),
- Územný plán zóny Horný Kramer (mestská časť Bratislava - Nové Mesto).

<u>Doplňujúce informácie:</u> *Máme za to, že navrhovaná zmena činnosti je v súlade s územnoplánovacou dokumentáciou na celomestskej úrovni a územnoplánovacími dokumentáciám na zonálnej úrovni.*

V prevažnej miere je navrhovaná činnosť v územiach s funkčným využitím: námestia a ostatné komunikačné plochy, zasahuje aj do územia ďalších funkčných plôch, ktoré bude možné špecifikovať až po predložení dokumentácie pre územné konanie.

<u>Doplňujúce informácie:</u> *Berieme na vedomie.*

Upozornenie:
V lokalite Hlavnej stanice ŽSR a v kontaktnom území (nám. F. Liszta, Pražská ul., Šancová ul. a Štefanovičova ul.) bolo vydané územné rozhodnutie o umiestnení stavby 1169, pod č. 1616/2007-8737/2010/URS/UR-Pet, zo dňa 22. 02. 2010 na stavbu: „Predstaničný priestor Hlavnej stanice ŽSR v Bratislave". Predmetom bola novostavba obchodného centra, 2 objektov administratívnych centier, hotela a prístavba novej staničnej haly na Predstaničnom nám. v Bratislave; nové dopravné riešenia aj v ul. Pražská, Žabotova, Šancová a Štefanovičova a technická infraštruktúra o. i. aj v ul. Štefanovičova, Štefánikova a Šancová (rámcový popis). Odporúčame úzku súčinnosť so stavebným úradom mestskej časti Bratislava - Staré Mesto vo veci koordinácie zámerov a ďalšieho procesného postupu.

<u>Doplňujúce informácie:</u> *Berieme na vedomie a v rámci prípravy projektovej dokumentácie pre povolenie navrhovanej zmeny činnosti podľa osobitných predpisov budeme iniciovať úzku súčinnosť so stavebným úradom mestskej časti Bratislava - Staré Mesto vo veci koordinácie zámerov a ďalšieho procesného postupu.*

Podľa aktuálneho znenia ÚPN v komunikácii Pri Habánskom mlyne nie je navrhovaná trolejbusová doprava. Predmetné trasovanie nie je vyznačené v celkovej situácii v rámci ÚPN.

Doplňujúce informácie: *Predmetný úsek nie je predmetom riešenia navrhovanej zmeny činnosti.*

Navrhovaná činnosť čiastočne zasahuje do ochranného pásma železníc a do pamiatkovej zóny centrálnej mestskej oblasti (CMO) - potrebné konzultovať aj s Mestským ústavom ochrany pamiatok v Bratislave (MÚOP).

Doplňujúce informácie: *Uvedené je nám zrejmé, pričom riešenie navrhovanej zmeny činnosti v rámci prípravy projektovej dokumentácie pre povolenie navrhovanej zmeny činnosti podľa osobitných predpisov budeme konzultovať aj s Mestským ústavom ochrany pamiatok v Bratislave (MÚOP).*

Navrhovaná činnosť je v kontakte s viacerými významnými trasami technickej infraštruktúry a v časti aj s nosným systémom MHD (NS MHD - stavba zaradená medzi verejnoprospešné stavby).

Doplňujúce informácie: *Navrhovaná zmena činnosti bude rešpektovať nosným systémom MHD a trasy technickej infraštruktúry, resp. bude realizovaná v zmysle požiadaviek ich správcov.*

Na prevažné územie navrhovanej činnosti v k. ú. Nové Mesto obstaráva mestská časť Bratislava - Nové Mesto územný plán zóny ÚPN-Z Vlárska; pripravuje zmeny a doplnky ÚPN-Z Horný Kramer (lokalita Klenová) a pripravuje ÚPN-Z Jelšová (lokalita Stromovej ul.).

Doplňujúce informácie: *Berieme na vedomie.*

V mestskej časti Staré Mesto navrhovaná činnosť zasahuje aj do území s pripravovanými územnými plánmi zón: Územný plán zóny CMO - Severovýchod a Územný plán zóny Brnianska - Patrónka.

Doplňujúce informácie: *Berieme na vedomie.*

Záver:
Komplexné posúdenie a vyhodnotenie súladu navrhovanej činnosti so záväznou reguláciou stanovenou v územnoplánovacích dokumentáciách bude súčasťou Záväzného stanoviska hlavného mesta SR Bratislavy k investičnej činnosti, ktoré sa vydáva na podklade žiadosti, ktorej súčasťou je aj dokumentácia v stupni pre územné rozhodnutie o umiestnení stavby. Súčasťou dokumentácie musí byť zákres návrhu na podklade snímky KM (pozemky reg. „C" KN) s grafickým vymedzením dotknutého územia, a to v rozsahu objektovej skladby a vyhodnotenie súladu návrhu s územnoplánovacími dokumentáciami. informujeme Vás, že územnoplánovacie dokumentácie sú zverejnené na oficiálnych stránkach hlavného mesta a mestských častí:
https://bratislava.sk/sk/uzemny-plan,
https://www.staremesto.sk/sk/content/uzemne-planovanie,
https://www.banm.sk/6346-sk/uzemne-planovanie/.

Doplňujúce informácie: *Berieme na vedomie, pričom súčasťou projektovej dokumentácie pre povolenie zmeny navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov bude zákres návrhu na podklade snímky KM (pozemky reg. „C" KN) s grafickým vymedzením dotknutého územia, a to v rozsahu objektovej skladby a vyhodnotenie súladu návrhu s územnoplánovacími dokumentáciami.*

2/ Z hľadiska systémov technickej infraštruktúry:
Zásobovanie vodou a odkanalizovanie, zásobovanie elektrickou energiou, zásobovanie plynom, teplom, produktovody a z hľadiska vodných tokov a protipovodňovej ochrany - bez pripomienok.

Doplňujúce informácie: *Bez pripomienok.*

3/ Z hľadiska vplyvov na životné prostredie, vrátane kumulatívnych vplyvov:
Zeleň, tvorba krajiny:
Ako sa uvádza v poslednom odseku na str. 91 zmeny navrhovanej činnosti, pre potreby povoľovania zmeny navrhovanej činnosti bude spracovaný dendrologický prieskum, ktorého predmetom bude dendrologický prieskum drevín určených na výrub. V tomto a ďalších dvoch nasledujúcich odsekoch sa uvádzajú opatrenia na minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov navrhovanej činnosti na zeleň. Tieto opatrenia žiadame uviesť ako podmienky rozhodnutia vydaného v zisťovacom konaní.

Doplňujúce informácie: *S navrhovaným súhlasíme.*

Vzhľadom na to, že z podkladov, ktoré sú k dispozícii v rámci oznámenia, nie je možné posúdiť mieru narušenia zelene, požadujeme predloženie dokumentácie na Oddelenie tvorby mestskej zelene (OTMZ) v rámci ďalšieho stupňa prípravy stavby.

Doplňujúce informácie: *Berieme na vedomie, pričom v rámci ďalšieho stupňa prípravy stavby bude projektová dokumentácia predložená na Oddelenie tvorby mestskej zelene (OTMZ)*

Ochrana prírody a krajiny, ÚSES:
V mieste realizácie navrhovanej činnosti, ktoré má líniový charakter, platí prvý stupeň územnej ochrany. Nepredpokladáme významný vplyv zmeny navrhovanej činnosti na chránené územia a ich ochranné pásma v zmysle § 17, územia európskej sústavy chránených území Natura 2000 v zmysle § 28, územia medzinárodného významu v zmysle § 28b a chránené stromy v zmysle § 49 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Nepredpokladáme významný vplyv zmeny navrhovanej činnosti na významné prvky územného systému ekologickej stability.

Vzhľadom na plánované orezy a výrub drevín odporúčame pre zabezpečenie druhovej ochrany živočíchov (vtáctva) zabezpečiť konzultácie s ornitológom.

Doplňujúce informácie: Berieme na vedomie, pričom vzhľadom na plánované orezy a výrub drevín bude zabezpečená konzultácia s ornitológom.

Ovzdušie:
V prípade využívania mobilných agregátov pri výstavbe (uvedené na str. 28), ktoré sú zdrojmi znečisťovania ovzdušia, dodržiavať ustanovenia zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov.

Doplňujúce informácie: Ide o zákonnú povinnosť, ktorá bude počas výstavby navrhovanej zmeny činnosti napĺňaná.

Zmenou navrhovanej činnosti nevznikne nový zdroj znečisťovania ovzdušia počas jej prevádzky.

Počas výstavby sa predpokladá nárast znečisťovania ovzdušia výfukovými plynmi zo stavebných a dopravných mechanizmov ako aj zvýšená prašnosť. Žiada preto minimalizovať znečistenie ovzdušia a ciest čistením kolies dopravných a stavebných mechanizmov pri výjazde z nespevnených na spevnené cesty, v prípade potreby bezodkladným vyčistením znečistených ciest, zaplachtovaním alebo kapotážou sypkých materiálov pri preprave a skladovaní, v prípade potreby aj ich kropením.

Doplňujúce informácie: Uvedené opatrenia budú dodržiavané počas výstavby navrhovanej zmeny činnosti, pričom budúci zhotoviteľ bude nimi viazaný.

Vody:
V prípade využívania mobilných agregátov pri výstavbe (uvedené na str. 28) zabezpečiť zariadenia tak, aby nedošlo k neovládateľnému úniku znečisťujúcich látok v zmysle zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov z používaných zariadení do okolitej zelene a pôdy a priesakom cez pôdu do podzemných vôd, uvedené platí aj v prípade zabezpečenia úniku znečisťujúcich látok zo zariadení do verejnej kanalizácie. Doplniť mobilné agregáty do možných vplyvov na vody a ovzdušie počas výstavby.

Doplňujúce informácie: V prípade využívania mobilných agregátov pri výstavbe navrhovanej zmeny činnosti, tak tie budú zabezpečené tak, aby nedošlo k neovládateľnému úniku znečisťujúcich látok v zmysle zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov, resp. aby z používaných zariadení nedošlo k únikom do okolitej zelene a pôdy a priesakom cez pôdu do podzemných vôd, pričom budú zabezpečené aj proti úniku znečisťujúcich látok zo zariadení do verejnej kanalizácie.

Hluk:
Požadujeme dodržiavanie zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí. Zmena navrhovanej činnosti nebude významne prispievať k nárastu hluku v dotknutom území, pričom zdrojmi hluku sú samotné prejazdy vozidiel, ktoré už v predmetnom území premávajú aj dnes. Odporúčame využívať moderné vozidlá trolejbusovej dopravy s nižšími hlukovými emisiami.

Doplňujúce informácie: Ide o zákonnú povinnosť, ktorá bude počas realizácie navrhovanej zmeny činnosti napĺňaná.

Odpady:
Navrhujeme v ďalšom stupni projektovej dokumentácie doplniť do oboch tabuliek aj predpokladané množstvá odpadov a spôsob nakladania s nimi na základe zákona č. 79/2015 Z. z.

Žiadame uviesť v ďalšom stupni projektovej dokumentácie zabezpečenie dodržania podmienok pre bezpečné zhromažďovanie odpadov kategórie „N" nebezpečný v súlade s požiadavkami podľa osobitných predpisov (Zákon č. 79/2015 Z. z. a Vykonávacia vyhláška MŽP SR 371/2015Z. z. v platnom znení).

Doplňujúce informácie: Požadované bude doplnené v rámci dokumentácie pre povoľovanie navrhovanej zmeny činnosti podľa osobitných predpisov.

Záver:
- Predloženú zmenu navrhovanej činnosti nepožadujeme ďalej posudzovať podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.
- Z hľadiska územného plánovania bude súlad, resp. nesúlad navrhovanej činnosti vyhodnotený a posúdený v Záväznom stanovisku hlavného mesta SR Bratislavy k investičnej činnosti. Zároveň upozorňuje, že v lokalite Hlavnej stanice ŽSR a v kontaktnom území (nám. F. Liszta, Pražská ul., Šancová ul. a Štefanovičova ul.) bolo vydané územné rozhodnutie o umiestnení stavby 1169, pod č. 1616/2007-8737/2010/URS/UR-Pet, zo dňa 22. 02. 2010, na stavbu: „Predstaničný priestor Hlavnej stanice ŽSR v Bratislave". Preto odporúča úzku

súčinnosť so stavebným úradom mestskej časti Bratislava - Staré Mesto vo veci koordinácie zámerov a ďalšieho procesného postupu.

- Z dôvodu zasahovania zmeny navrhovanej činnosti do pamiatkovej zóny CMO potrebné konzultovať aj s MÚOP.
- Rešpektovať počas prípravy a výstavby opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov uvedené v oznámení.
- Žiada rešpektovať požiadavky týkajúce sa zelene a ochrany prírody a krajiny: vykonať dendrologický prieskum drevín odborne spôsobilou osobou; v súvislosti so zásahmi do zelene a orezmi drevín predložiť v ďalšom stupni prípravy stavby dokumentáciu na vyjadrenie OTMZ. Vyrub drevín vykonať prednostne v mimohniezdnom období, prípadne overiť prítomnosť hniezdiaceho vtáctva vykonaním ornitologického prieskumu. Úpravy terénu a výkopové práce v blízkosti drevín a orezy vykonávať v súlade s platnými arboristickými štandardmi.
- Minimalizovať znečistenie ovzdušia a prístupových ciest počas výstavby.
- Pri plánovaných demontážnych a búracích prácach postupovať v zmysle platných všeobecne záväzných predpisov a nariadení tak, aby v prípade, že sú demontované a búrané objekty, resp. pôda alebo podložie v ich okolí zaťažené znečisťujúcimi, prioritnými alebo nebezpečnými látkami, resp. vznikajú nebezpečné odpady alebo prchavé látky, nedošlo vykonávanou činnosťou k ohrozeniu jednotlivých zložiek životného prostredia a zdravia obyvateľstva.
- V prípade využívania mobilných agregátov dodržiavať platnú legislatívu týkajúcu sa ochrany ovzdušia a ochrany vôd, predchádzať únikom a znečisteniu pôdy a vody.
- V ďalšom stupni prípravy stavby doplniť údaje o predpokladaných množstvách odpadov a spôsobe nakladania s nimi a zabezpečiť bezpečné zhromažďovanie nebezpečných odpadov (kategórie N).

<u>Doplňujúce informácie:</u> V rámci výstavby a prevádzky navrhovanej zmeny činnosti budú aplikované opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov uvedené v predmetnom oznámení o zmene navrhovanej činnosti, pričom budú rešpektované požiadavky týkajúce sa zelene a ochrany prírody a krajiny a bude vykonaný dendrologický prieskum drevín určených na výrub a v súvislosti so zásahmi do zelene a orezmi drevín. Vyrub drevín sa vykoná prednostne v mimohniezdnom období, prípadne sa overí prítomnosť hniezdiaceho vtáctva vykonaním ornitologického prieskumu. Úpravy terénu a výkopové práce v blízkosti drevín a orezy sa budú vykonávať v súlade s platnými arboristickými štandardmi. Pri plánovaných demontážnych a búracích prácach sa bude postupovať v zmysle platných všeobecne záväzných právnych predpisov. V prípade, že budú demontované a búrané objekty, resp. pôda alebo podložie v ich okolí zaťažené znečisťujúcimi, prioritnými alebo nebezpečnými látkami, resp. budú vznikať nebezpečné odpady alebo prchavé látky, bude sa postupovať tak, aby nedošlo vykonávanou činnosťou k ohrozeniu jednotlivých zložiek životného prostredia a zdravia obyvateľstva. V rámci výstavby a prevádzky navrhovanej zmeny činnosti bude zabezpečené bezpečné zhromažďovanie nebezpečných odpadov. Ostatné požiadavky vyplývajúce zo záverov stanoviska sú uvedené vyššie.

S pozdravom

Ing. Michal Halomi
člen predstavenstva